

เทคโนโลยีลดใช้แรงงาน แนะประกันสังคมตั้งรับ

วานนี้ (14พ.ค.) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) จัดสัมมนาประจำปี 2561 ในหัวข้อ “ปรับทิศทางเศรษฐกิจไทยให้พร้อมสู่ยุคแห่งความปั่นป่วนทางเทคโนโลยี” โดยมีนักวิชาการ ผู้บริหารภาครัฐและภาคเอกชนเข้าร่วมสัมมนากว่า 700 คน

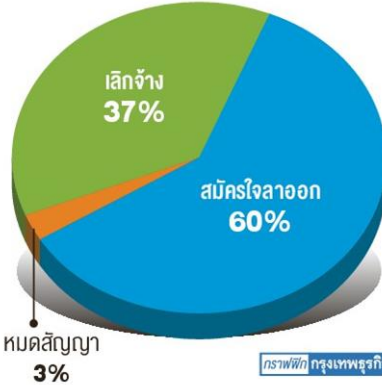
กรุงเทพธุรกิจ ● นายเดชาธรณ์ สุขกำเนิด หัวหน้าภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวในการอภิปรายหัวข้อ “ทางเลือก-ทางรอดประเทศไทยในยุคแห่งการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยี” ว่าในเชิงเศรษฐศาสตร์นั้นความเร็วของการปรับตัวระหว่างทุนกับแรงงานไม่เท่ากัน ทุนนั้นสามารถเคลื่อนย้ายไปลงทุนในสถานที่หรือเทคโนโลยีต่างๆได้รวดเร็วกว่า ขณะที่แรงงานต้องอาศัยระยะเวลาในการปรับตัวแรงงานไทยที่เป็นแรงงานจำนวนมากอยู่ในภาคเกษตร หรือเป็นแรงงานที่มีทักษะไม่สอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยีก็จะเผชิญความเสี่ยงมากขึ้น

ขณะที่ลักษณะของธุรกิจในอนาคตที่มีการใช้เทคโนโลยีมากขึ้นก็จะทำให้ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจยิ่งกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มที่เป็นเจ้าของเทคโนโลยี หรือใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้ ซึ่งจะยิ่งส่งผลให้การลดความเหลื่อมล้ำยิ่งทำได้ยากยิ่งขึ้น

นางวรรณธนา ชานูด้วยวิทย์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านประกันสังคมทีดีอาร์ไอ กล่าวว่า การปรับและสร้างทักษะแรงงานเพื่อรองรับความปั่นป่วนทางด้านเทคโนโลยี (disruptive technology) ถือว่ามีความจำเป็นมากในระยะต่อไปทั้งในส่วนของแรงงานที่ยังคงทำงานอยู่ในระบบและแรงงานที่เป็นแรงงานนอกระบบที่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นจากการขยายตัวของการทำงาน

ใช้เงินไปเท่าไร

ยอดเงินค่าใช้จ่ายปี 2548-2560
5.2 หมื่นล้านบาท

สถานะเงินกองทุนยังมั่นคง

ปี 2560 มีเงินสะสมประมาณ
1.5 แสนล้านบาท

พอที่จะจ่ายให้ผู้ว่างงานได้อีกกว่า 7 ปี
แม้จะไม่มียอดได้เข้ามา

ที่ใช้เทคโนโลยีได้มากขึ้น ทั้งนี้ในส่วนของแรงงานในระบบซึ่งมีอยู่ประมาณ 10 ล้านคน ที่ได้จ่ายเงินสมทบร่วมกับนายจ้างและรัฐบาลเพื่อสมทบเงินในกองทุนประกันการว่างงานต่อเนื่องมากกว่า 10 ปีจนถึงปัจจุบันสถานะของกองทุนนี้มีความมั่นคงคือมีเงินสะสมอยู่ถึง 1.5 แสนล้านบาท ซึ่งพอจะจ่ายให้กับผู้ว่างงานได้อีก 7 ปี ขณะที่รายจ่ายของกองทุนตั้งแต่ปี 2548 - 2560 มีการจ่ายเงินให้กับผู้ว่างงานไปเพียง 52,000 ล้านบาทเท่านั้น

ดังนั้นจึงควรที่จะมีการจัดสรรเงินจำนวนนี้ไปเพื่อการสร้างทักษะใหม่ที่จำเป็นสำหรับอนาคตให้กับสมาชิกกองทุน โดยจัดสรรในรูปแบบของคูปองฝึกทักษะอาชีพ 20,000 บาทต่อ 3 ปี และกำหนดทักษะงานที่ฝึกอบรมแล้วเป็นประโยชน์ต่อแรงงานองค์กร และตลาดแรงงานของประเทศในภาพรวม ทั้งนี้จากการวิจัยพบว่าการฝึกทักษะให้กับแรงงานที่ยังอยู่ในระบบจะใช้ต้นทุนต่อหัวต่ำกว่าคือประมาณ 20,000 บาท ขณะที่การฝึกงานให้กับแรงงานที่ว่างงานจะใช้งบประมาณสูงกว่าคือประมาณ 45,000 บาทต่อราย

นางเดือนเด่น นิคมบริรักษ์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านการบริหารจัดการระบบเศรษฐกิจทีดีอาร์ไอ กล่าวว่าความปั่นป่วนทางเทคโนโลยีที่จะส่งผลกระทบต่อภาวะเปราะบางของภาครัฐ รวมไปถึงการปรับตัวของภาคแรงงานในระยะเวลานับสิบปีและมีตัวอย่างให้เห็นแล้วจากในต่างประเทศจะเกี่ยวข้องกับ 3 เทคโนโลยีได้แก่

1.เทคโนโลยีเกี่ยวกับแอปพลิเคชัน ซึ่งในต่างประเทศสามารถสร้างธุรกิจสตาร์ทอัพที่มีมูลค่าธุรกิจสูงกว่า 1,000 ล้านดอลลาร์ เช่นธุรกิจแอปพลิเคชันเรียกรถส่วนบุคคลที่มาให้บริการแท็กซี่

ทั้งนี้ในประเทศไทยมีปัญหาในเรื่องการปรับให้ธุรกิจนี้เป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมายและยังไม่มีมาตรการตัดสินใจที่แน่ชัดจากฝ่ายนโยบาย ทั้งนี้ทีดีอาร์ไอได้จัดทำข้อเสนอให้กับกระทรวงคมนาคมเพื่อให้บริการทำธุรกิจแอปพลิเคชันแท็กซี่ถูกต้อง ประกอบไปด้วยจดทะเบียนรถยนต์ส่วนตัวที่จะนำมาใช้เป็นแท็กซี่รับส่งผู้โดยสารและมีการจ่ายภาษีเหมือนกับรถแท็กซี่ทั่วไป รวมทั้งกำหนดให้มีการซื้อประกันอุบัติเหตุที่คุ้มครองผู้โดยสาร และให้ผู้ขับขี่รถยนต์แบบนี้ขอ

ไปข้างหน้าสาธารณะ ส่วนที่ให้ความแตกต่างจากแท็กที่ทั่วไปคือการคิดอัตราค่าโดยสารที่ให้กับค่าโดยสารเพิ่มขึ้นจากแท็กที่ปกติได้แต่ให้ไม่เกิน 2 - 3 เท่า เพื่อเพิ่มแรงจูงใจให้กับการประกอบธุรกิจนี้

2.การใช้โดรน (DRONE) เพื่อการขนส่งสินค้า ซึ่งในต่างประเทศมีการใช้โดรนเพื่อการพาณิชย์โดยเฉพาะการส่งเสริมการประกอบธุรกิจอีคอมเมิร์ซซึ่งบริษัทอเมซอน ได้เปิดตัวบริการโดรนในการขนส่งสินค้าให้กับลูกค้าในพื้นที่ทดลอง และมีการคาดการณ์ว่าภายในปี 2020 อัตราการใช้โดรนเพื่อการขนส่งจะเพิ่มขึ้นประมาณ 19% อย่างไรก็ตามพบว่ากฎระเบียบในการใช้โดรนของประเทศไทยจะต้องมีการขออนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งทำให้ขั้นตอนการขออนุญาตยุ่งยากขณะที่โดรนซึ่งมีน้ำหนักเกิน 2 กิโลกรัม กำหนดให้ขึ้นทะเบียนในสองหน่วยงานทั้งจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และสำนักงานการบินพลเรือน เนื่องจากใช้กฎหมายเครื่องวิทยุโทรคมนาคมตาม พ.ร.บ.วิทยุโทรคมนาคม 2498 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ล้าสมัย

3.เทคโนโลยีเงินและเหรียญสกุลเงินดิจิทัล ซึ่งมีการนำมาใช้หลากหลายมากขึ้นทั่วโลก โดยเฉพาะการระดมทุนของนักลงทุนและบริษัทสตาร์ทอัพทั่วโลก รวมไปถึงการระดมทุนในรูปแบบ การเสนอขายเหรียญในระยะเริ่มต้น (Initial coin offer) หรือ ICO ที่สามารถระดมทุนได้รวดเร็วกว่าการระดมทุนในรูปแบบการเสนอขายหุ้นใหม่แก่ประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (IPO) เนื่องจากไม่ต้องใช้ผลการดำเนินงานในอดีต และสามารถเข้าถึงนักลงทุนทั่วโลก (crowd funding) ได้ง่าย

ปัจจุบันในประเทศต่าง ๆ มีกลไกการกำกับดูแล 4 รูปแบบได้แก่ 1. ให้นักลงทุนดูแลตัวเองเป็นผู้รับความเสี่ยงเอง เช่นในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และญี่ปุ่น 2. กำกับดูแลแบบจำกัด โดยมีการเปิด Sandbox ให้ทดลองลงทุนในเงินสกุลดิจิทัลได้ เช่นในประเทศ แคนาดา 3. ให้ผู้ออก ICO กำกับดูแลตนเอง ไม่ให้มีการหลอกลวงนักลงทุน ซึ่งส่วนใหญ่กลุ่มนี้จะทำสัญญาและขายให้กับนักลงทุนสถาบันเท่านั้น โดยในสหรัฐใช้รูปแบบนี้ในการระดมทุน และ 4. ภาครัฐไม่อนุญาตให้มีการทำธุรกิจดิจิทัลเลย ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน และเกาหลีใต้ ส่วนการออกกฎหมาย พรก.เงินดิจิทัลของไทยที่มีการเก็บภาษี 3 ส่วนรวมเกือบ 40% ก็เท่ากับว่าภาครัฐมองว่าธุรกรรมนี้มีความเสี่ยงมาก อาจไม่ต้องการให้เกิดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งก็ต้องชั่งน้ำหนักระหว่างความเสี่ยงกับโอกาสเพราะในอนาคตของทางการระดมทุนในรูปแบบนี้อาจมีความจำเป็นมากขึ้น

“การปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีต้องอาศัยการปรับทัศนคติของภาครัฐที่ต้องมองระยะยาวมากขึ้น มีการชั่งน้ำหนักระหว่างความเสี่ยงและโอกาส มีการทดลองนโยบายในรูปแบบ sandbox และเตรียมการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับแรงงานโดยเพิ่มทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต”นางเตือนตนกล่าว